

SOCIAAL JAARVERSLAG 2020

Het bestuur

Het bestuur was op 1 januari 2020 als volgt samengesteld:

voorzitter	Jan Boele, Bleskensgraaf
vice-voorzitter	Wim Breedijk, Molenaarsgraaf
secretaris	Caroline Kok-Goedee, Molenaarsgraaf
penningmeester	Ellen de Winter-van der Poel, Oud-Alblas
2 ^{de} secretaris	Joke Karelse-de Jong, Ottoland
lid	Karin Oskam-Kuiper, Wijngaarden
lid	Bob de Vries, Goudriaan
lid	Kees Baan, Brandwijk

Op de algemene ledenvergadering van 19 maart 2020 waren de bestuursleden Ellen de Winter-van der Poel en Bob de Vries aftredend en herkiesbaar. Secretaris Caroline Kok-Goedee wilde tussentijds aftreden wegens drukke werkzaamheden. Het bestuur droeg voor haar functie Margreet Korevaar-Verhoef uit Bleskensgraaf voor.

Omdat de algemene ledenvergadering fysiek niet door kon gaan vanwege Covid-19, werden de leden via de nieuwsbrief van april 2020 op de hoogte gesteld van het feit dat men de agenda en jaarverslagen op de website kon raadplegen of op kon vragen bij het secretariaat. Eventuele opmerkingen, vragen of bezwaren konden voor 20 april 2020 gemaakt worden. Er zijn geen bezwaren binnengekomen op de (her)verkiezing van de bestuursleden.

Er kwam verdriet bij ons bestuurslid Karin Oskam-Kuiper en haar kinderen. Op 30 maart 2020 overleed haar man Jos. Jos was ook de zoon van onze vrijwilliger Jacob Oskam.

Het bestuur vergaderde 8 keer, waarvan 3x 'normaal' en 5 x op 1,5 meter afstand en/of digitaal.

De vergaderingen van het Historisch Overleg Alblasserwaard en Vijfheerenlanden en het Regionaal Museum Overleg Alblasserwaard werden door het bestuur fysiek op 1,5 meter en/of digitaal bijgewoond. We nemen ook deel aan het Historisch Collectief Molenlanden. Hierin zijn de 6 historische verenigingen van Molenlanden vertegenwoordigd.

Daarnaast nemen we deel aan de stichting HANCA. HANCA staat voor Historie, Archeologie, Natuur Collectief Alblasserwaard.

Tevens maken we deel uit van de Gebiedscoöperatie Alblasserpoort.

Ledenbestand

Op 1 januari 2020 stonden er 926 leden ingeschreven. Er waren 31 opzeggingen en 41 nieuwe aanmeldingen. Het eindresultaat op 31 december 2020 is 936, hierin zijn ook de ruil-, schoolabonnementen en ereleden opgenomen. De heer H. Boogaard is sinds 1994 erelid, mevrouw C.A. Vink-Versteeg sinds 2009 en mevrouw A. Verhoef-den Boer sinds 2011. Daarnaast telt de vereniging 7 (digitale) Vrienden van Het Voorhuis.

Overleden zijn onze leden de heer R. van de Giessen uit Goudriaan, de heer Peitsman uit Oud-Alblas, mevrouw H.M. Burggraaf uit Rotterdam, mevr. E. Romeijn uit Molenaarsgraaf, de heer W. de Kreij uit Bleskensgraaf en de heer W. Smit te Dordrecht.

Binnen onze groep van vrijwilligers, met name binnen de commissie archeologie, werden wij op 6 april 2020 opgeschrikt door het overlijden van *Rokus van de Giessen*. Rokus heeft zich jarenlang met al zijn

kennis en kunde ingezet voor de vereniging. Wij herinneren hem als iemand die in mogelijkheden dacht in plaats van in moeilijkheden.

Museum Het Voorhuis

Van 1 januari t/m zaterdag 14 maart was het museum op zaterdagmiddag en iedere 3^e dinsdagmiddag van 14.00 uur tot 16.30 uur geopend. Door de uitbraak van de coronapandemie is Het Voorhuis gesloten geweest vanaf maandag 16 maart t/m vrijdag 31 juli en vanaf maandag 19 oktober t/m 31 december 2020. Tijdens de periode 1 augustus t/m 17 oktober is Het Voorhuis uitsluitend op zaterdagmiddag geopend geweest, na reservering en met inachtneming van alle RIVM-voorschriften. Groepsbezoeken en workshops waren niet mogelijk.

Rondom en in Het Voorhuis geeft het regulier onderhoud wekelijks werk. Met de nodige aanpassingen en voorzorgsmaatregelen kon dat in kleine groepjes ‘gewoon’ doorgaan.

Dit jaar hebben we 4 workshops gehad in Het Voorhuis. De geplande workshops borduren onder leiding van Annely Vos konden niet door gaan. De workshops advocaat en/of boerenjongens maken blijven in trek, maar kwamen na maart ook helemaal stil te liggen.

Er worden door de vrijwilligers ongelofelijk veel uren gemaakt in het museum: van schoonhouden, onderhoud, beheren van de diverse depots tot groepsontvangsten. Men is regelmatig meerdere keren per week in het museum.

Beheerscommissie

De beheerscommissie regelt de dagelijkse gang van zaken in Het Voorhuis en bestaat uit de dames Marie Bons, Nelie Bouman, Nel den Hartog-Terlouw, Joke Karelse-de Jong, Janny Korpel-Knoester, Alie Verhoef-den Boer, Lyda Verhoeven-Jongeneel en Jansje Vonk-van de Giessen. Voorzitter is Mary Prins-de Vos.

Expositiecommissie

De expositiecommissie heeft dit jaar één wisseltentoonstelling kunnen realiseren. De commissie bestaat uit de dames: Elly Bakker, Stijn Brandwijk-Tukker, Mariëlle van Leussen-de Groot, Mary Prins-de Vos, Lyda Verhoeven-Jongeneel en Jansje Vonk-van de Giessen. Voorzitter is Karin Oskam-Kuiper, adviserend lid is Corrie Vink-Versteeg

Tentoonstellingen

In 2020 zijn er 2 tentoonstellingen in Het Voorhuis geweest. Bij elke nieuwe expositie wordt de inrichting van de Ooms-kamer zoveel mogelijk in lijn gebracht met de lopende expositie in Het Voorhuis.

21 september 2019 – 25 januari 2020	<i>Bijbels met een verhaal</i>
Een bijbelverzamelaar uit het werkgebied van onze vereniging exposeerde een deel van zijn collectie in museum Het Voorhuis. Het was voor het eerst dat in een tentoonstelling in Bleskensgraaf zoveel verschillende Bijbels te zien waren.
De titel <i>Bijbels met een verhaal</i> is gekozen, omdat niet de inhoud van de Bijbels centraal stond, maar de boeken zelf.
Er kwamen in totaal 339 bezoekers.
1 februari 2020 - 2021	<i>Oranje Zal Overwinnen</i>
Deze expositie staat in het teken van 75 jaar vrijheid en is samengesteld uit voorwerpen die hoofdzakelijk afkomstig zijn uit de regio. Elk met een eigen verhaal, bijv. distributie, verduistering, hongerwinter, verzet etc. Maar ook voorwerpen van de bevrijding, zoals Oranjevaasjes, sierborden en bekers. Er zijn ook veel foto's te zien van o.a. het bombardement van Bleskensgraaf, verwoeste boerderijen in Oud-Alblas en van het neergestorte vliegtuig in Molenaarsgraaf.
Tot en met 31 december 2020 kwamen er 157 bezoekers.

Bezoekers

Het aantal bezoekers van 1 januari 2020 tot en met 31 december 2020 is 293.

De Open Monumentendag van 12 september ging in aangepaste vorm door: niet binnen, maar buiten. Via de izi.travel-app 'Waard om te bekijken' kon men zelf een route fietsen langs allerlei bezienswaardigheden in Molenlanden. Het is niet na te gaan hoeveel personen dit gedaan hebben. In het verslagjaar hebben we 3 groepen op bezoek gehad.

Suppoostenwerkgroep

Beheerscommissie, bestuur en vrijwilligers vormen met elkaar de groep suppoosten. Voor iedere openstelling zijn vier personen aanwezig: een vaste medewerkster aan de balie en drie die toezicht houden, de bezoekers te woord staan en voor consumpties zorgen. De Oomskamer valt ook onder ons toezicht. Tijdens de openstellingen in 'aangepaste vorm', dus met alle voorzorgsmaatregelen zoals 1,5 meter afstand, looproute etc. hebben we gewerkt met 3 aanwezige personen.

Er wordt door veel vrijwilligers hard gewerkt op verschillende terreinen. Naast het bestuur zijn veel commissies heel actief met hun eigen stukje van het totaalpakket dat de vereniging biedt: van de restauratie kleine monumenten tot het beheer van de textielcollectie, van huishoudelijk onderhoud tot het samenstellen van exposities, van suppoosten en het organiseren van excursies, van archief tot terrein- en gebouwonderhoud. Dit jaar is er door de sluiting in het voorjaar en de sluiting vanaf de herfst heel veel werk verzet op het gebied van archiveren en digitaliseren. Werkelijk alles is onder handen genomen en bekeken. Het bruist van nieuwe plannen en ideeën binnen onze vereniging, maar die kunnen op dit moment moeilijk gerealiseerd worden vanwege de algehele lockdown. Dank aan al onze vrijwilligers. Sommige hebben 'gewoon' doorgewerkt, anderen, zoals de suppoosten, hebben 'weinig' kunnen doen. Waarbij vermeld moet worden dat de gezondheid van onze vrijwilligers altijd voorop staat en sommigen daardoor ook tijdelijk niet beschikbaar zijn. De groep bestaat uit 85 personen!

Commissie Open Monumentendag

Op deze tweede zaterdag in september konden bekende en onbekende monumenten in Molenlanden alleen van buiten bekeken worden. Via de izi.travel-app 'Waard om te weten' kon een route gereden worden langs deze monumenten. Bij het betreffende monument was via de app informatie daarover te vinden. Deze app is op 5 september 2020 gelanceerd en blijft beschikbaar. Het Voorhuis was wel geopend, maar verdere activiteiten, zoals bijv. de brocantekraam, waren niet mogelijk. Joke Karelse-de Jong organiseerde met Rita van Ferneij-Molenaar vanuit onze vereniging met de overige 5 historische verenigingen van de gemeente Molenlanden de jaarlijkse Open Monumentendag.

Werkgroep Beschrijving Historische panden Binnenwaard

De historische panden in de Binnenwaard worden beschreven op de website: bouwkundige kenmerken, bewoningsgeschiedenis, foto's, krantenartikelen enz. Dit is een groeiend bestand, maar wordt op dit moment niet actief bijgehouden.

Excursiecommissie

Alie Verhoef-den Boer, Bob de Vries en Rien Brandwijk vormden de commissie.

De geplande voorjaarsexcursie van 23 mei naar het museum 'Bevrijdende Vleugels' in Best is eerst uitgesteld naar 29 augustus 2020. Op deze datum kon de excursie nog steeds niet verantwoord doorgaan en is vervolgens doorgeschoven naar 2021.

Lezingencommissie

De lezingen worden georganiseerd door Caroline Kok-Goedee en Wim Bakker, leden van de HVB uit Molenaarsgraaf. Dit jaar was er 1 lezing. De al geplande lezingen vanaf maart 2020 zijn afgezegd.

Website- en Facebookwerkgroep

De commissie bestaat uit de bestuursleden Jan Boele, Wim Breedijk en Joke Karelse-de Jong. Onze website is gebouwd en wordt technisch gefaciliteerd door Arjan van Rees, Liesbeth Voogd-Goedee is webmaster. Natascha Dekker-Dangez plaatst met regelmaat leuke berichten met mooie foto's op onze facebookpagina!

Educatiecommissie

De educatiecommissie bestaat uit de volgende 5 leden: Lia Beijer-de Groot, Natascha Dekker-Dangez (voorzitter), Joke Karelse-de Jong, Marja de Vries en Ellen de Winter-van der Poel. Zij hebben dit jaar helaas geen schoolgroepen kunnen ontvangen in Het Voorhuis. Er zijn prachtige leskoffers ontwikkeld voor basisscholen over verschillende onderwerpen.

Archiefcommissie, bibliotheekcommissie en GRT-archief

In verband met de Covid-19 pandemie is er weinig aan het archief zelf gewerkt. Wel zijn na de eerste lockdown aan de grote tafel in Het Voorhuis alle dozen, stapels en zakken met boeken, die niet in de bibliotheek horen, uitgezocht, gesorteerd en geregistreerd met als resultaat 5 grote dozen met ca. 120 kinderboeken, schoolboeken, prentenboeken, kleurboeken, boeken met rijmpjes en versjes, kookboeken en receptenboekjes.

Daarnaast zijn twee documenten ontvangen met transcripties van aktes en wel van de heer D.J. Stöver met de aktes van de Weeskamer van Goudriaan (1583-1619) en van de heer G. Ouweneel met de aktes uit de gerechtelijke archieven van Dordrecht (1543-1650) die betrekking hebben op ons werkgebied en waar we uiteraard heel blij mee zijn. Gelukkig kan voor het archief ook veel thuis gewerkt worden, bijvoorbeeld aan indexen voor deze documenten.

Veel mensen hebben door de coronacrisis opruiming gehouden en daardoor hebben we heel veel geboorte-, trouw- en rouwkaarten mogen ontvangen. Al deze kaarten zijn door Fred Koorevaar thuis gescand en geregistreerd.

Het totaal aantal kaarten is nu: 1115 geboorte-, 1160 trouw- en 2834 rouwkaarten en -brieven. Er wordt aan gewerkt om de indexen die hier bij horen zo snel mogelijk op de HVB-website te plaatsen.

De nieuwe beheerder van de bibliotheek, Frans van den Berg, is voortvarend aan de slag gegaan en heeft er voor gezorgd dat de inventarislijst van de bibliotheek inmiddels op de HVB-website is geplaatst. De bibliotheek bevat nu globaal 1602 titels, inclusief de verwijzingen naar artikelen in De Binnenwaard. Daarnaast wordt er ook hier thuis gewerkt o.a. aan een aparte index op de artikelen die in De Binnenwaard zijn gepubliceerd.

De archiefcommissie bestaat uit Corrie Vink-Versteeg, Annette Klop (ook: digitalisering), Fred Koorevaar (kaarten), Frans van den Berg (bibliotheek) en Sandria de Wild (bibliotheek).

Digitaliseringscommissie

Deze commissie heeft door de langdurige sluiting van Het Voorhuis een enorme stap voorwaarts gezet. Een groot deel van de collectie is gedigitaliseerd en op beeld vastgelegd. Hiervoor hadden we een prachtige subsidie van het Prins Bernhard Cultuur fonds ontvangen. Het is heel belangrijk te weten wat in het depot of archief aanwezig is en waar het opgeborgen is. De commissie bestaat uit Lia Beijer-de Groot, Nelie Bouman, Natascha Dekker-Dangez en Joke Karelse-de Jong.

Stichting Publicaties Binnenwaard

Het bestuur van de Stichting Publicaties Binnenwaard was voornemens om op 20 april het boek *'Bezetting en herinnering. De oorlogsjaren 1940- '945 in de Binnenwaard'* in de Spil te presenteren en het eerste exemplaar te overhandigen aan de nieuwe burgemeester, de heer Theo Segers. Een 2^e presentatie stond gepland voor 23 april in de kerk in Goudriaan. Dit boek gaat over de Tweede Wereldoorlog in onze dorpen en bevat uniek materiaal.

In 2020 was het 75 jaar geleden dat de Bevrijdingsdag gevierd werd.

Restauratie Kleine Monumenten Binnenwaard

De commissie bestaat uit Jan Boele, Rien Brandwijk, Martin den Butter, Kees van Dijk en Theo Kok. De vereniging zet zich actief in om streekeigen kleine monumenten te behouden voor de toekomst door ze een nieuwe betekenis te geven. Dit doet zij door het restaureren van kleine monumenten in de streek zoals boenstoepen, waterinlaten, zijlen, toegangshekken tot kerkhoven, etc.

Werkgroep Kuiperij

Dit jaar is de vierde fase gestart: zelf kuipen maken. De eerste duigen zijn gezaagd, onderaan iets smaller dan bovenaan en provisorisch in elkaar gezet. Het eerste werkstuk is af! Het is de bedoeling het fabricageproces in verschillende stadia te laten zien.

Het team bestaat uit Piet Aantjes, Kees Baan, Jan Boele, Bas Bons, Wim Breedijk, Martin den Butter, Fas van Genderen, Joke Karelse, Jacob Oskam en Bob de Vries.

Ook aan het stoephok is heel hard gewerkt.

Verenigingsblad De Binnenwaard

Onder redactie van Joke Karelse-de Jong, Corrie Vink-Versteeg en Bert Noordergraaf zijn dit jaar drie verenigingsbladen verschenen. Alle bladen kwamen uit in een kleuroplage van ongeveer 1000 stuks. Tussentijds werden 7 nieuwsbrieven uitgebracht.

De vrijwilligers A.G. van Amen-van Etten, A.A. Baan, L. Beijer-de Groot, G. van Beuzekom, J. van Genderen, E. Hamerpagt, J. Houweling, J. Joppe, J. Kuiper, D. de Ridder en T. Spruijtenburg brachten ook dit jaar weer de verenigingsbladen en nieuwsbrieven rond in de zeven dorpen.

Activiteiten

De volgende activiteiten vonden plaats:

4 januari	Aansluitend op de eerste zaterdagmiddagopenstelling van het jaar was er een gezellige nieuwjaarsbijeenkomst voor alle vrijwilligers. Er was een goede opkomst.
8 januari	Kortavond met Kees Stolk n.a.v. de expositie Bijbels met een verhaal. Zeer mooie, boeiende avond. Er waren 32 personen aanwezig.
11 januari	Eerste cursusdag <i>Waard om te Weten</i>
16 januari	Lezing <i>Maarten van Rossum's plundertochten door Holland, Brabant en Vlaanderen</i> door Sander Wassing. Enthousiast verhaal. Ca. 75 aanwezigen.
24/25 januari	Presentatie in Jumbo Meijerink te Molenaarsgraaf van het stickerboek <i>De Binnenwaard in beeld</i> in samenwerking met de Jumbo
1 februari	Opening tentoonstelling <i>Oranje Zal Overwinnen</i> . Veel belangstelling, goede opening. De tentoonstelling was voor velen een feest van herkenning.
21 februari	Lezing <i>Gemmerker, commandant van Kamp Westerbork</i> door de heer Ad van Liempt. Zeer interessant en boeiend. Er waren 112 personen aanwezig.
24-26 juni	Herdenking bij oorlogsmonument. De schoolkinderen zijn dit jaar in kleine groepjes langsgelopen. Het was indrukwekkend en plechtig.
7 augustus	Ontvangst van burgemeester Theo Segers en zijn echtgenote Anneke in Het Voorhuis tijdens hun kennismakingswandeloctocht door Molenlanden.
14 september	Open monumentendag. Niet binnen, maar buiten genieten van bekende en minder bekende monumenten in Molenlanden aan de hand van de app 'Waard om te bekijken'. Een tiental personen bezocht Het Voorhuis.
26 september	Klusochtend bij Boerderij Gijbeland. Slechte opkomst, alleen HVB-bestuursleden, tuinman en 1 bestuurslid van SBG.
10 oktober	Digitaal museumbezoek in Het Voorhuis van Nederlandse school in Mexico. Zeer goed verlopen, in Mexico was men lovend, in Bleskensgraaf enthousiast.

Tot besluit

Als bestuur kijken wij met gemene gevoelens terug op 2020. Aan het begin van het jaar keken we uit naar een scala aan activiteiten die in het teken van 75 jaar bevrijding gepland stonden. Wie had bij de opening van de prachtige expositie Oranje Zal Overwinnen kunnen denken dat ruim een maand later ook Nederland in de ban zou raken van het Covid-19 virus, met als gevolg veel wikken en wegen, annuleren, sluiten etc.

Toch zijn er ook positieve zaken te melden, misschien wel mede door bovengenoemde omstandigheden. Diverse commissies, zoals archief, bibliotheek en digitalisering hebben enorm veel werk kunnen verzetten. Ook het onderhoud binnen en buiten Het Voorhuis heeft extra aandacht gekregen.

Dank aan alle vrijwilligers van onze vereniging die met veel plezier en toewijding er steeds weer voor zorgen dat we een prachtige en bruisende vereniging hebben! Misschien minder bruisend dan we zouden willen, maar we kijken uit naar betere tijden.

Bleskensgraaf, 1 maart 2021

Margreet Korevaar-Verhoef

secretaris